

ALGEMEEN

In 2004 gaat Vogelwacht Uden i.s.m. met de gemeente Uden en Brabants Landschap een natuurlijke wand maken. Deze natuurlijke wand wordt gerealiseerd bij visplas "De Kleuter".

Achtergrond

In de jaren 60 was de Kleuter een kleine , diepe zanderige waterplas, zonder enige begroeiing. Het water was kristalhelder en er zat nauwelijks leven in. Deze plas werd gebruikt als zwemplas en in de winter als schaatsvijver. Aan de noordzijde van deze plas lag een kleine poel, waarin diverse amfibieën in huisden. Er schijnt zelfs dat er (ring)slangen voorkwamen. De randen van de kleuter waren zanderig en flauw.

Alleen aan de oostkant lag een steile over. Daarin nestelden jaarlijks trouw een twintigtal oeverzwaluwen.

Voor de aanleg van de wijk Melle was er veel zand nodig. Daarom besloot de gemeente Uden rond 1975 om de waterplas flink uit te breiden. Het moest een visplas worden. Niet alleen de plas werd vergroot, maar ook de omgeving werd uitgelaagd. De plas en de omgeving werden verrijkt met teelaarde en klei, afkomstig van een spoorlijn bij Ravenstein. Door deze aanpak werd een weelderige begroeiing en een rijk biologisch leven mogelijk. Dit was nodig om vissen in leven te kunnen houden. In 1979 werd de aanleg van de visplas voltooid. De poel werd in dit plan gespaard. Helaas voor de oeverzwaluw, de steile wanden waren verdwenen

Nu na 25 jaar willen we als vogelwerkgroep i.s.m. de gemeente Uden deze fout gaan herstellen.

Het plan was geboren om alsnog een steilwand voor oeverzwaluwen aan te leggen. Dit zou dan gelijk gecombineerd kunnen worden met de aanleg van een paaiplaats voor vissen. In mei 2003 werd door Joop Bergsma (Landschaps Adviesburo Bergsma, Uden) voor dit project een plan opgesteld. In dit plan was een circa 2 meter hoge steilwand opgenomen met een lengte van 100 meter. Diverse instanties waren bereid om de kosten voor hun rekening te nemen (EMI, Brabants Landschap, Gemeente Uden). Op 15 december gaf de gemeente Uden toestemming om dit project te gaan realiseren.

De eerste beginselen zijn al te zien. Eind 2003 is er zand gestort op de plek waar de wand gerealiseerd wordt.

Op 6 maart 2004 werd de officiële handeling verricht, wethouder Rens van Loon heeft met een graafmachine de eerst grond verzet.

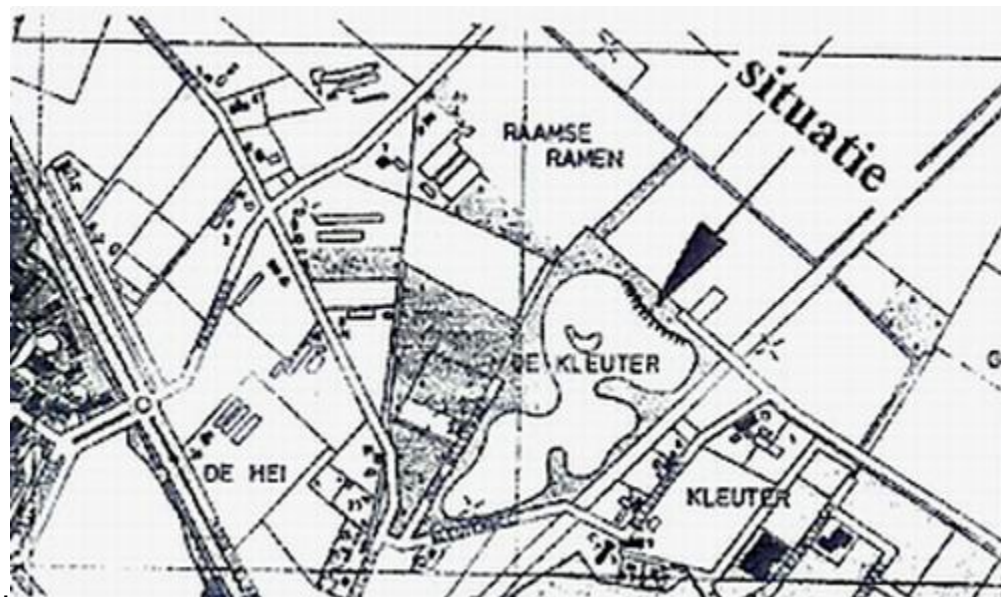

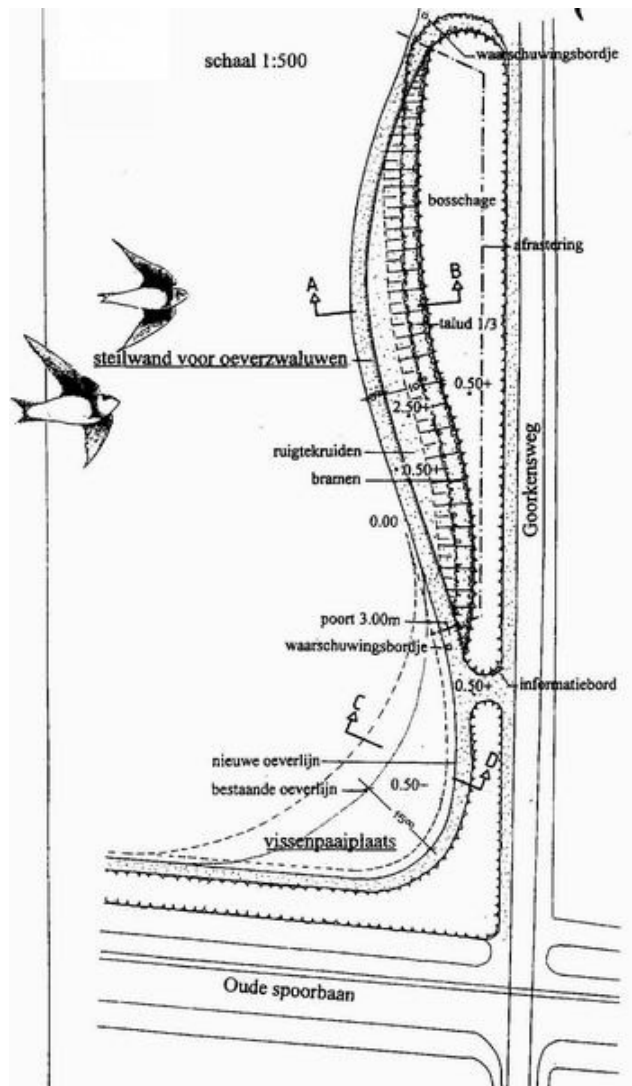
Hoe te bereiken

De visplas "De Kleuter" is gelegen tussen Uden en Volkel in de gemeente Uden. Rijdend over de industrielaan in Uden, komend vanaf Volkel, neemt u na de EMI de eerste weg rechtsaf. Na ongeveer 100 meter ligt de visplas aan de rechterzijde.

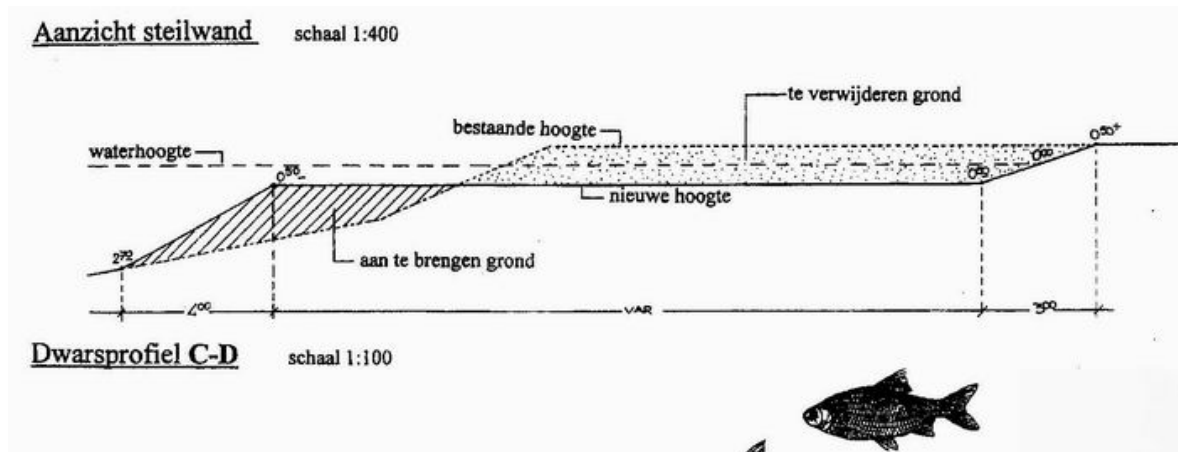

Natuurlijke Oeverwaluwand

De kleuter met zijn oeverzones is 's zomers rijk aan vliegende insecten. Een ideale habitat voor oeverwaluwen dus. Het ontbreekt hun daar alleen aan geschikte nestgelegenheid. De te bouwen oeverwaluwand is bedacht aan de oostkant van de plas, bij de Goorkensweg.

De circa 2 meter hoge wal wordt in tegenstelling tot Hemelrijk organisch van vorm, zodat hij past in het bestaande ontwerp. Je kunt deze steilwand het eenvoudigst voorstellen als een dijk, waarvan de ene schuine zijde die naar het water is gekeerd, recht wordt afgestoken.

Zoals je op dwarsprofiel A-B kunt zien, ligt langs het water een vlakke strook van ongeveer 3 meter breed. Deze "berm" hebben we nodig om de steilwand in de toekomst gemakkelijk met een kraan te kunnen bijwerken en te onderhouden. Alle begroeiing voor de wand wordt jaarlijks door maaien kort gehouden. De achterzijde van de wal wordt beplant met ondoordringbare begroeiing van bijvoorbeeld bramen, wilde rozen, meidoorn en sleedoorn. Om ongewenste bezoekers te kunnen weren, wordt rondom de wal een afrastering geplaatst, met borden (VOGELBROEDGEBIED – geen toegang). Op een markante plaats wordt een infobord geplaatst met uitgebreide informatie over Oeverzwaluwen.

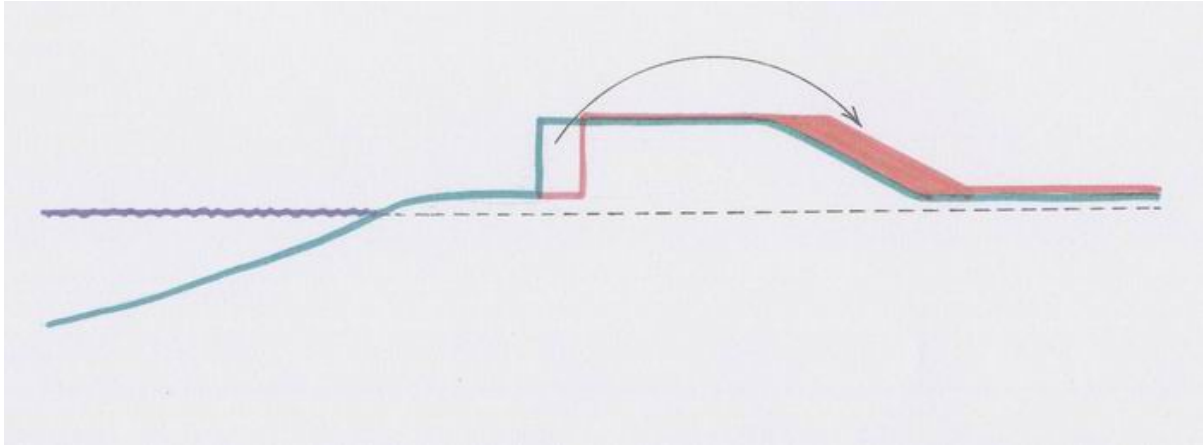
Deze wand is eind maart 2004 gereed gekomen. De oeverzwaluwen die eind april uit hun overwinteringsgebied (Afrika) terugkeren, vinden hier aan de Kleuter hun bedje gespreid.

Onderhoud

Een natuurlijke wand vergt wat meer onderhoud dan een kunstmatige wand..

Langs de steilwand is een 3 meter brede grasberm gepland t.b.v. het onderhoud. De grasberm en oeverzone moeten vrij blijven van opgaande begroeiing, door deze 2x per jaar te maaien. De steilwand moet zo nodig met een kraan worden bijgewerkt, de afkomende grond kan op de achterliggende talud worden verwerkt. Na een periode van 10 jaar zal de wal opnieuw profiel moeten krijgen.

Resultaten.

De eerste oeverzwaluwen zullen rond eind april terugkomen in Nederland. We zijn dan ook erg benieuw wanneer ze de eerste gaten in de nieuwe wand gaan graven!

In 2008 heeft een IJsvogelpaar gebroed in de wand, het aantal uitgevlogen jongen is onbekend.

